

Załącznik do Uchwały Nr III/25/2024
Rady Gminy Banie Mazurskie z dnia
21 czerwca 2024 r.

PROGRAM
„KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”
NA ROK 2024
DLA GMINY BANIE MAZURSKIE

I. Wstęp

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024, zwany dalej „programem”, jest Programem Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w formie usług sąsiedzkich, świadczone w ramach programu, obejmować będą swoim zakresem wsparcie społeczne oraz wsparcie w czynnościach dnia codziennego.

Wsparcie świadczone w formie usług sąsiedzkich powinno być dostosowane do indywidualnych potrzeb osób wspieranych. Świadczenie tego typu usług może być realizowane m.in. w godzinach porannych, popołudniowych, wieczornych, nocnych, w dniach ustawowo wolnych od pracy oraz w święta, jak również poza godzinami pracy opiekunek ośrodka pomocy społecznej, jeśli osoba korzysta z tego rodzaju usług.

Udzielanie wsparcia w ramach usług sąsiedzkich przez osoby z najbliższego otoczenia osoby wymagającej wsparcia, ma na celu gwarancję większej elastyczności udzielanej pomocy, która nie musi być ograniczona konkretnymi dniami i godzinami, a może być świadczona adekwatnie do zaistniałych potrzeb.

Wsparcie udzielane w postaci usług sąsiedzkich może zostać przyznane osobie samotnej w wieku 60 lat i więcej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona oraz ww. osobie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także osoby bliskie, takie jak wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługa sąsiedzka może obejmować pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgniacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia nie wymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Jednocześnie, kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych, które nie są w stanie np. dzięki wsparciu rodziny zabezpieczyć swoich podstawowych potrzeb, program ma na celu zapewnienie możliwości bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania. Program wykorzystuje również pojawiające się wciąż nowe technologie, w tym m.in. dostęp do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami. Obecne rozwiązania dają możliwość m.in. monitorowania samopoczucia osób starszych przez ich bliskich, nawet jeśli przebywają

oni w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpiecznie oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli.

Ta forma wsparcia seniorów, polegająca na zapewnieniu opieki na odległość za pomocą opaski bezpieczeństwa lub innego typu urządzenia bezpieczeństwa, o podobnej funkcjonalności jak opaska bezpieczeństwa, oparta jest na najnowszych rozwiązaniach cyfrowych w zakresie teleopieki. Teleopieka stanowi nowoczesną formę sprawowania opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. To idealne rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, które nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych.

Realizacja programu obejmuje swoim zakresem dwa Moduły:

Moduł I

- rozwój działań samopomocowych poprzez uruchomienie i utrzymanie usług opiekuńczych świadczonych w formule usług sąsiedzkich.

Moduł II

- rozwój usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

Dzięki realizacji programu świadczone seniorom wsparcie oraz działania podejmowane w tym zakresie przez ośrodek pomocy społecznej będą przebiegały sprawniej, a seniorzy uzyskają pomoc m.in. w czynnościach dnia codziennego oraz zyskają poczucie bezpieczeństwa.

II. Podstawa Prawna

Podstawę Programu stanowi art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”. Wsparcia finansowego w ramach programu gmina otrzymuje na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania.

III. Diagnoza i cel programu

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa. Jej głównym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wkracza więc w sytuację osób i rodzin wtedy, gdy nie są one w stanie samodzielnie pokonać kryzys.

Z danych statystycznych wynika, iż liczba mieszkańców Gminy Banie Mazurskie na koniec 2023r. wynosiła 3443 osoby, zaś mieszkańców w wieku poprodukcyjnym 979 osób. Oznacza to, że 28,44 % populacji mieszkańców Gminy Banie Mazurskie jest w wieku senioralnym. Z uwagi na powyższe, Gmina Banie Mazurskie podejmuje efektywne działania na rzecz tej grupy wiekowej, zarówno wspierając aktywność seniorów, jak i zapewniając opiekę osobom samotnym, niesamodzielnym, czy znajdującym się w trudnej sytuacji.

Realizacja programu obejmuje swoim zakresem dwa moduły:

Moduł I

- rozwój działań samopomocowych poprzez uruchomienie i utrzymanie usług opiekuńczych świadczonych w formule usług sąsiedzkich.

Moduł II

- rozwój usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

IV. Opis usługi wsparcia dla Modułu I

1. Gmina podejmuje decyzję o realizacji zadania własnego w przedmiotowym zakresie.
2. Rada gminy podejmuje uchwałę, która określa szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich realizowanych w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2024 r, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.
3. Rada gminy może postanowić o rozszerzeniu katalogu osób uprawnionych, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także inne osoby bliskie takie jak wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych.
4. Usługi sąsiedzkie obejmują:
 - pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych,
 - podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji,

- w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

5. Organizatorem usług sąsiedzkich jest gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania osoby korzystającej z usług sąsiedzkich, jednak w zakresie organizacji usług może korzystać z pomocy organizacji pozarządowych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

6. Minimalne wymogi wobec osoby realizującej usługi sąsiedzkie przedstawiają się następująco:

1) jest osobą pełnoletnią;

2) nie jest członkiem rodziny osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;

3) nie jest oddzielnie zamieszkującym małżonkiem, wstępnym ani zstępnym osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;

4) złożyła organizatorowi usług sąsiedzkich oświadczenie o zdolności pod względem psychofizycznym do świadczenia takich usług;

5) zamieszkuje w najbliższej okolicy osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;

6) ukończyła szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy;

7) została zaakceptowana przez osobę, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;

8) została zaakceptowana przez organizatora usług sąsiedzkich.

7. Sposób udzielania pomocy w ramach Modułu I programu wygląda w taki sam sposób jak przy realizacji usług opiekuńczych, przy zastosowaniu procedur przyznania świadczeń z pomocy społecznej, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. przeprowadzenie wywiadu środowiskowego oraz wydanie decyzji o przyznaniu usług sąsiedzkich, w której będzie określona liczba godzin przyznanych usług).

8. Seniorzy korzystający z usług wsparcia Modułu I nie ponoszą odpłatności za te usługi.

V. Kosztami podlegającymi rozliczeniu w ramach Programu Modułu I są:

- wydatki związane z organizacją usług sąsiedzkich, w tym m.in.: ryczałty pieniężne w wysokości 33,00 zł brutto za 1 godzinę usług sąsiedzkich dla opiekunów oraz związane z nimi składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne oraz inne daniny publiczne, naliczane zgodnie z obowiązującymi przepisami przy zawieraniu umowy cywilnoprawnej – umowy zlecenia.

- koszty zakupu środków ochrony indywidualnej,

- koszty konsultacji specjalistycznych dla realizatorów usług sąsiedzkich, np.: instruktaż pielęgniarstwa, instruktaż rehabilitanta, opiekuna medycznego, itp.,

- wydatki związane z koordynacją usług opiekuńczych w postaci: dodatku do wynagrodzenia dla koordynatora usług oraz dodatki do wynagrodzeń pracowników socjalnych, wraz z pochodnymi,
- koszty zakupu usług szkoleniowej z zakresu udzielania pierwszej pomocy,
- zwrot kosztów dojazdu do seniorów, w tym zwrot kosztów zakupu paliwa do samochodu służbowego/prywatnego wykorzystanego przez pracowników ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych do realizacji zadań w ramach programu, bilety miejskie (koszty rozliczane według zasad określonych przez ośrodek),
- działania promocyjno-informacyjne, w tym np. koszty druku plakatów, ulotek, artykuły w prasie lokalnej,
- identyfikatory dla osób realizujących program w terenie,
- ewentualne koszty ubezpieczenia OC i NNW.

VI. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu dla Modułu II

1. Program będzie realizowany, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej zawartymi w Programie Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2024, do dnia 31 grudnia 2023r. począwszy od dnia podjęcia uchwały o przyjęciu niniejszego Programu.. Kryterium kwalifikującym do programu Modułu II jest wsparcie w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.
2. Mechanizm udzielania pomocy:
 - a) Senior, decydując się na skorzystanie z pomocy, zgłasza się do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich
 - b) Pracownik GOPS ustala z Seniosem zakres wsparcia oraz termin pierwszej wizyty w miejscu zamieszkania w celu zweryfikowania zgłoszonej potrzeby w zakresie wyposażenia w tzw. „opaskę bezpieczeństwa”
 - c) Zakupione „opaski bezpieczeństwa” wraz z obsługą systemu u wybranego realizatora usługi są przekazywane potrzebującemu seniorowi.
 - d) „Opaska bezpieczeństwa” będzie wyposażona w co najmniej trzy z następujących funkcji: przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS, detektor upadku, czujnik zdjęcia opaski,

lokalizator GPS, funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami, funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja), funkcje umożliwiające monitorowanie czasu realizacji opieki przez osoby świadczące usługi opiekuńcze lub pomoc sąsiedzką.

3. Kosztami podlegającymi rozliczeniu w ramach Programu Moduł II są:

- a) Zakup urządzeń do świadczenia usługi „opieki na odległość” przy użyciu tzw. „opasek bezpieczeństwa”
- b) Zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu, a także dofinansowanie kosztów użytkowania opasek bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 lub 2023.
- c) Przyznanie dodatków dla pracowników GOPS bezpośrednio zaangażowanych w realizację programu, w postaci dodatków specjalnych w wysokości do 5% podstawy wynagrodzenia brutto w ramach środków przeznaczonych na obsługę kosztów Modułu II programu.
- d) Działania promocyjno-informacyjne, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykułów w prasie lokalnej.

VII. Ochrona danych osobowych

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich jest administratorem danych osobowych w zakresie danych osobowych pozyskanych do celów realizacji programu i/lub zlecenia udzielenia świadczenia w formie usługi wsparcia w ramach przedmiotowego programu.

VIII. Monitoring programu

Koordynatorem Programu jest Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich. Sprawozdanie z realizacji Programu stanowić będzie składową część Sprawozdania z Działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich, składanego corocznie przez Dyrektora GOPS Radzie Gminy do 30 kwietnia.

Zgodnie z zapisami Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” roczne sprawozdanie z realizacji Programu składa się do wojewody w terminie do dnia 30 stycznia 2025r. Sprawozdanie przekazuje się w postaci elektronicznej, za pośrednictwem CAS.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Stefania Urbańska